

Raadsvoorstel

Onderwerp

Uitgangspunten impuls sociale infrastructuur en toekomst sociaal ontwikkelbedrijf

1. Aanleiding

Onze gemeente staat voor drie grote, maar onderling samenhangende regionale uitdagingen op het gebied van werk en participatie:

1. De impuls sociale infrastructuur, inclusief een toekomstplan voor het sociaal ontwikkelbedrijf; en
2. De hervorming van de arbeidsmarktinfrastructuur;
3. De wet van school naar duurzaam werk voor jongeren.

Deze opgaven raken direct aan onze maatschappelijke verantwoordelijkheid om iedereen een eerlijke kans te geven op volwaardige deelname aan de arbeidsmarkt. Dit raadsvoorstel gaat over de opgave 'Impuls sociale infrastructuur en toekomst sociaal ontwikkelbedrijf'. Hierover heeft u reeds eerder ook een raadsinformatiebrief ontvangen (12 maart 2025), dit voorstel bevat verdere informatie over de aanleiding, inhoud en uitvoering van de opgave.

Opgave 'Impuls sociale infrastructuur en toekomst sociaal ontwikkelbedrijf'

De opgave is gericht op het versterken van de ondersteuning en begeleiding van personen met een (grote) afstand tot de arbeidsmarkt (hierna: de sociale infrastructuur) in de regio Amersfoort. En het bepalen wat de rol van het sociaal ontwikkelbedrijf hierin is. Het gaat om een regionale opgave. De betrokken gemeenten zijn: de gemeenten Amersfoort, Bunschoten, Baarn, Soest, Leusden, Woudenberg en Nijkerk.

De regio Amersfoort zet zich met verschillende vormen van ondersteuning in om inwoners te begeleiden naar (regulier) werk. In veel gevallen dragen deze vormen van ondersteuning bij aan de ontwikkeling en de kansen op de arbeidsmarkt van inwoners. Directe begeleiding naar (regulier) werk is echter niet passend voor alle inwoners. Deze doelgroep is afhankelijk van oplossingen vanuit de gemeente, anders dan de begeleiding naar een reguliere werkgever. Het gaat om oplossingen die aansluiten op de ontwikkelkansen en behoeften van deze doelgroep. Daarnaast sluit het aanbod van werkzoekenden niet altijd aan op het aanbod van werkgevers. En wordt het een steeds grotere uitdaging om bestaande medewerkers binnen de Wet sociale werkvoorziening (hierna: Wsw) een stimulerende werkplek te bieden. Dit heeft te maken met de uitstroom in de Wsw, zonder dat hier nieuwe instroom tegenover staat.

De regio Amersfoort wil de sociale infrastructuur voor personen met een (grote) afstand tot de arbeidsmarkt doorontwikkelen zodat inwoners een eerlijke kans krijgen om mee te doen, zich te ontwikkelen en zelfredzaam te zijn. De huidige arbeidsmarktcontext benadrukt steeds meer het belang om aan te sluiten op ontwikkelkansen en behoeften van de doelgroep. We geloven erin dat dit de kans op betaald en duurzaam werk vergroot. Het voorkomt dat inwoners tussen

wal en schip belanden, of dat de regio er onvoldoende in slaagt om inwoners de juiste ondersteuning en begeleiding te bieden.

Dit raadsvoorstel bevat een voorstel voor uitgangspunten voor een doorontwikkeling van het sociaal ontwikkelbedrijf. De basis is de inventarisatie naar de sociale infrastructuur in de arbeidsmarktregio Amersfoort. Deze inventarisatie is bijgesloten bij dit raadsvoorstel. De inventarisatie bevat relevante informatie om een toekomstplan te maken voor het sociaal ontwikkelbedrijf. Omdat het nog niet alle relevante informatie bevat, zet de regio ook in de volgende fase in op het verzamelen van informatie (zie kanttekening).

Daarnaast bevat dit raadsvoorstel een voorstel voor de financiële dekking van deze opgave, met de daarvoor bestemde impuls gelden van de Rijksoverheid.

2. Wettelijke grondslag

Wet sociale werkvoorziening (WSW) en de Participatiewet

3. Beoogd effect/ bestuurlijk kader

Het is essentieel dat iedereen die kan en wil werken, kansen krijgt op de arbeidsmarkt. En dat deze kansen passen bij de behoeften, talenten en wensen van inwoners. Deze opgave heeft daarom als doel om in de arbeidsmarktregio Amersfoort de ondersteuning en begeleiding van personen met een afstand tot de arbeidsmarkt te versterken. Hiermee zorgt de regio ervoor dat inwoners een eerlijke kans krijgen op betaald werk.

4. Deadline

Nvt

5. Voorstel

1. De uitgangspunten voor het sociaal ontwikkelbedrijf in de arbeidsmarktregio Amersfoort vaststellen.
2. De opgave 'Impuls sociale infrastructuur en toekomst sociaal ontwikkelbedrijf' bekostigen met de daarvoor bestemde impuls gelden.

6. Argumenten

1.1. Er is draagvlak voor de voorgestelde uitgangspunten onder betrokken partijen binnen de regio.

Concreet gaat het om de regiogemeenten en diverse betrokken partijen bij de huidige opgave (zie kopje 'Participatie'). Deze partijen gaven input op, of stemden in met, de voorliggende uitgangspunten. Daarnaast zijn de uitgangspunten gebaseerd op de inventarisatie naar de sociale infrastructuur (bijlage 2). De basis voor deze inventarisatie zijn gesprekken met de regiogemeenten en betrokken partijen (zie 'Participatie') en informatie vanuit het Werkcentrum Amersfoort.

1.2 Met de uitgangspunten stelt de regio Amersfoort de inwoner centraal.

Met de uitgangspunten stelt de regio vast dat de behoeften van inwoners niet tegenstrijdig mogen zijn aan overige keuzes binnen deze opgave. Bijvoorbeeld de keuzes op financieel vlak. Dit sluit aan op de regionale ambities om de kans op duurzaam werk voor inwoners te vergroten. En daarbij aan te sluiten op de behoeften en ontwikkelkansen voor inwoners, zodat alle inwoners een eerlijke kans krijgen om mee te doen, via werk.

1.3 De uitgangspunten geven richting voor de tweede fase van de opgave.

In de tweede fase van de opgave stelt de regio een toekomstplan voor het sociaal ontwikkelbedrijf op (zie 'Vervolgstappen'). Dit toekomstplan bevat verschillende scenario's voor het sociaal ontwikkelbedrijf. De uitgangspunten dragen eraan bij dat de scenario's aansluiten op de behoeften van de verschillende regiegemeenten.

1.4 De opgave biedt kansen om een meer positief financieel resultaat op de gebundelde uitkering (BUIG) te behalen.

De gebundelde uitkering (BUIG) ligt ten grondslag aan de bekostiging van de diverse uitkeringen binnen de Participatiewet. Een manier om het tekort op de BUIG op te lossen of terug te dringen is om meer uitstroom uit de Participatiewet te stimuleren. Deze opgave draagt hieraan bij door inwoners te ontwikkelen richting betaald en duurzaam werk.

2.1 Het impulsbudget biedt dekking voor de uitvoering van de opgave.

Vanaf 2025 ontvangen gemeenten jaarlijks een impulsbudget om de infrastructuur van sociaal ontwikkelbedrijven te versterken. Centrumgemeente Amersfoort ontvangt dit budget namens de gemeenten die bij RWA/Amfors zijn aangesloten. De verwachting is dat het impulsbudget voldoende dekking biedt voor de uitvoering van de opgave.

7. Alternatieve scenario's

Nvt

8. Risico's

De inventarisatie bevat (nog) niet alle relevante informatie voor de uitvoering van de huidige opgave. Op dit moment voert de arbeidsmarktregio Amersfoort verschillende pilots en projecten uit die relevante informatie opleveren voor deze opgave. Het gaat om informatie over de instrumenten die de regio inzet voor personen met een afstand tot de arbeidsmarkt, en informatie over de behoeften van deze doelgroep. Omdat het gaat om lopende pilots en projecten, is deze informatie geen onderdeel van de huidige inventarisatie. De uitvoering van de opgave is daarom reactief op deze ontwikkelingen. Dat betekent dat (eventuele) nieuwe inzichten onderdeel zijn van het toekomstplan en de implementatie.

9. Vervolg

Dit raadsvoorstel betekent de afronding van de eerste fase van de opgave. De tweede fase van de opgave is inmiddels gestart: het toekomstplan voor het sociaal ontwikkelbedrijf. De huidige inventarisatie vormt een belangrijk startpunt voor deze fase. Zoals genoemd voert de arbeidsmarktregio Amersfoort verschillende pilots en projecten uit die relevante informatie opleveren voor deze opgave. Ook nog na afronding van de huidige inventarisatie. Dat betekent dat de regio in de tweede fase actief in blijft zetten op het verzamelen van aanvullende informatie. (Eventuele) nieuwe inzichten zijn onderdeel van het toekomstplan en de implementatie.

Concreet richt de volgende fase zich op een besluit op het toekomstplan voor het sociaal ontwikkelbedrijf in december 2025. Het toekomstplan bevat verschillende scenario's voor de sociale infrastructuur en de rol van het sociaal ontwikkelbedrijf. Dit bevat ook de betrokken

organisaties, samenwerking, doelgroep, werksoorten en capaciteit van het sociaal ontwikkelbedrijf binnen het scenario.

Op basis van het toekomstplan doen de colleges een voorstel aan de gemeenteraden in de regio Amersfoort over de toekomst van het sociaal ontwikkelbedrijf.

10. Evaluatie

Nvt

11. Inkoopadvies

Nvt

12. Advies van HR

Nvt

13. Advies ICT

Nvt

14. Juridisch advies

Nvt

15. Financieel advies (kosten en dekking)

Gemeenten ontvangen middelen om de infrastructuur van sociaal ontwikkelbedrijven te versterken. In 2024 ontvingen gemeenten deze middelen via een ophoging van de Wsw bijdrage. De gemeente Leusden heeft deze middelen via de najaarsnota 2024 overgeheveld naar 2025. Het gaat om een bedrag van € 54.400.

Vanaf 2025 ontvangen de gemeenten die bij het RWA zijn aangesloten via centrumgemeente Amersfoort een impulsbudget. De verwachting is dat dit budget toereikend zal zijn om te komen tot een versterking van de infrastructuur van het sociaal ontwikkelbedrijf. Dit raadsvoorstel bevat een voorstel om deze regionale middelen beschikbaar te houden voor de huidige opgave (fase 1 t/m 3).

De opstartbegroting 2025 bevat een budget van € 43.000 voor inzet van externe capaciteit tot en met augustus 2025. De capaciteit en overige kosten binnen de opgave vanaf september 2025 zijn onderdeel van de begroting in het toekomstplan voor het sociaal ontwikkelbedrijf en het implementatieplan (fase 2 en 3). De verwachting is dat de regio het impulsbudget met name tijdens de implementatiefase inzet.

16. Advies communicatie

nvt

17. Intergemeentelijke samenwerking

Dit betreft een samenwerking van de Arbeidsmarktregio Amersfoort waarin gemeente Leusden samenwerkt met gemeenten Amersfoort, Bunschoten, Baarn, Soest, Woudenberg en Nijkerk

18. Global Goals

☒	Goal 01	Einde aan Armoede	
☐	Goal 02	Einde aan honger, zorgen voor voedselzekerheid en duurzame landbouw	
☐	Goal 03	Gezondheidszorg voor iedereen	
☐	Goal 04	Inclusief, gelijkwaardig en goed onderwijs voor iedereen	
☐	Goal 05	Gelijke rechten voor mannen en vrouwen en empowerment van vrouwen en meisjes	
☐	Goal 06	Schoon water en sanitaire voorzieningen voor iedereen	
☐	Goal 07	Toegang tot betaalbare en duurzame energie	
☒	Goal 08	Inclusieve economische groei, werkgelegenheid en fatsoenlijk werk voor iedereen	
☐	Goal 09	Infrastructuur voor duurzame industrie	
☐	Goal 10	Verminderen van ongelijkheid binnen en tussen landen	
☐	Goal 11	Maak steden en dorpen inclusief, veilig, veerkrachtig en duurzaam	
☐	Goal 12	Duurzame consumptie en productie	
☐	Goal 13	Aanpak van klimaatverandering	
☐	Goal 14	Beschermen en duurzaam gebruik van oceanen en zeeën	
☐	Goal 15	Beschermen en duurzaam gebruik van ecosystemen, bossen en biodiversiteit	
☒	Goal 16	Bevorderen van veiligheid, publieke diensten en recht voor iedereen	
☐	Goal 17	Versterken van mondiaal partnerschap en coherent beleid voor duurzame ontwikkeling	

19. Klimaatadaptatie

nvt

20. Burgerparticipatie

De regio Amersfoort werkt samen met inwonersvertegenwoordigers en (maatschappelijke) organisaties aan de huidige opgave. De regiogemeenten betrekken de volgende stakeholders bij de uitvoering van de opgave:

- RWA/Amfors.
- De partijen in de arbeidsmarktregio/het Werkcentrum Amersfoort.
- De Adviesraad Sociaal Domein en cliëntenraden vanuit diverse gemeenten.
- De Cliëntenraad Wsw.

21. Bijlagen

1. Memo 'Uitgangspunten toekomst sociaal ontwikkelbedrijf'.
2. Inventarisatie 'Sociale infrastructuur en toekomst sociaal ontwikkelbedrijf'.

Met vriendelijke groet,
Het college van burgemeester en wethouders van Leusden,

R.B. van den Brink
directeur-secretaris

G.J. Bouwmeester
burgemeester